JAARVERSLAG 2012

Raad
voor de leefomgeving
en infrastructuur

Raad voor de leefomgeving en infrastructuur

Met de publicatie van de Wet instelling Raad voor de leefomgeving en infrastructuur in februari 2012 in het Staatsblad werden formeel drie raden (VROM-raad, Raad voor Verkeer en Waterstaat/RVW en Raad voor het Landelijk Gebied/RLG) opgeheven en werd de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) ingesteld.

De Raad voor de leefomgeving en infrastructuur (Rli) is het strategische adviescollege voor regering en parlement op het brede domein van duurzame ontwikkeling van de leefomgeving en infrastructuur.
De raad is onafhankelijk en adviseert gevraagd en ongevraagd over langetermijnvraagstukken. Met een integrale benadering en advisering op strategisch niveau wil de raad bijdragen aan de verdieping en verbreding van het politiek en maatschappelijk debat en aan de kwaliteit van de besluitvorming.

De raad werkt met een werkprogramma en wordt ondersteund door het Rli-secretariaat.

INHOUDSOPGAVE

- VOORWOORD 4
- 1. DE RAAD VOOR DE LEEFOMGEVING EN INFRASTRUCTUUR 6
- 2. PUBLICATIES 2012 9
- 3. FINANCIEEL OVERZICHT 12
- 4. VOORUITBLIK 2013 14
- 5. SAMENSTELLING RAAD EN SECRETARIAAT IN 2012 16

VOORWOORD

Op 10 februari 2012 is de Wet instelling Raad voor de leefomgeving en infrastructuur in het Staatsblad gepubliceerd. De Rli-raadsleden zijn per 1 augustus 2012 geïnstalleerd. Dit jaarverslag beslaat derhalve de periode augustus – december 2012. De Raad heeft in deze periode een aantal activiteiten ontplooid die vooral in het teken gestaan hebben van het vormen van een inhoudelijk profiel van de raad in de vorm van een strategisch kader, het opstellen van het werkplan voor 2013 en kennismaken met de beleidsterreinen waar de Rli over adviseert. Er zijn kennismakingsgesprekken gevoerd met bewindslieden van de ministeries IenM, EZ en BZK en ambtelijk met vele directeuren en directeuren generaal bij deze ministeries. Hoogtepunt in deze periode was de organisatie door de Rli van de conferentie 'Keep moving towards sustainable mobility'. Deze conferentie heeft de Rli een gezicht in binnen- en buitenland gegeven. In deze eerste maanden van het bestaan van de Rli is doorgewerkt aan lopende adviezen en een aantal adviezen opgestart.

mr. H.M. Meijdam, voorzitter

dr. R. Hillebrand, algemeen secretaris

DE RAAD VOOR DE LEEFOMGEVING EN INFRASTRUCTUUR

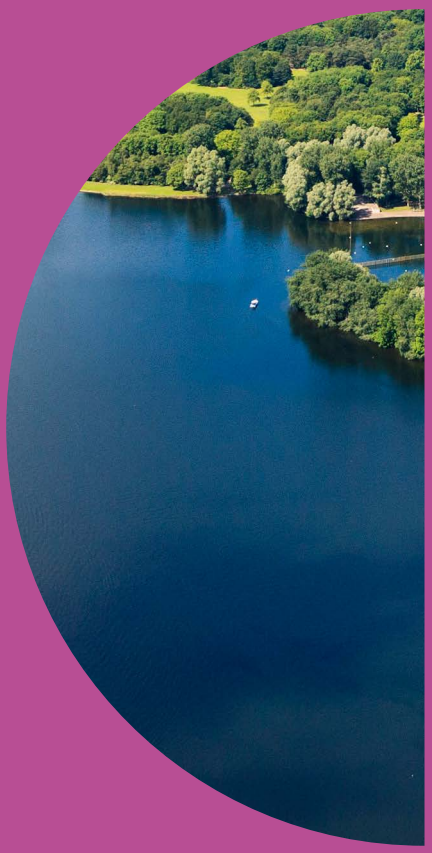

1

DE RAAD VOOR DE LEEFOMGEVING EN INFRASTRUCTUUR 1

De Rli is een strategisch adviescollege voor regering en parlement op het brede domein van duurzame ontwikkeling van de fysieke leefomgeving. De raad is onafhankelijk en adviseert gevraagd en ongevraagd over langetermijnvraagstukken. De Rli werkt op de (fysieke) beleidsterreinen van de ministeries van IenM, EZ en BZK. De raad is op 10 februari 2012 bij wet ingesteld. De Rli-raadsleden zijn per 1 augustus officieel geïnstalleerd.

Taak Rli

De Rli heeft tot taak de regering en de beide kamers der Staten-Generaal te adviseren over strategische beleidsvraagstukken inzake de duurzame ontwikkeling van de leefomgeving en infrastructuur, meer in het bijzonder op het gebied van wonen, ruimtelijke ordening, milieu, klimaatbeleid, water, landbouw, natuur, voedsel(kwaliteit), verkeer en vervoer en de ruimtelijk-economische ontwikkeling, al dan niet in onderlinge samenhang. De raad heeft voorts tot taak de regering en de beide kamers der Staten-Generaal te adviseren over de hoofdlijnen van het beleid en wetgeving gericht op het voorkomen van ongevallen en rampen als gevolg van het gebruik, de opslag, de productie en het vervoer van gevaarlijke stoffen en de beperking van de gevolgen van dergelijke ongevallen en rampen.

De raadsleden

De Rli bestaat uit twaalf leden, inclusief de voorzitter. De leden zijn onafhankelijk en benoemd op basis van hun brede maatschappelijke kennis en ervaring. Ze komen uit de kring van het openbaar bestuur, het bedrijfsleven en de wetenschap. De raadsleden worden benoemd bij koninklijk besluit voor ten hoogste vier jaar. Zij worden in hun werk ondersteund door een groep van geassocieerde leden. De raad kan uit deze expertgroep leden toevoegen aan een commissie die een advies voorbereidt. De overige geassocieerde leden vervullen de rol van kritisch lezer in de verschillende fasen van de totstandkoming van adviezen.

Werkwijze

De raad wil met zijn strategische adviezen een agenderende, richtinggevende en voedende bijdrage leveren aan maatschappelijke discussies en politieke oordeelsvorming. De raad doet dit door trends en ontwikkelingen te volgen, maatschappelijke vraagstukken te signaleren en te agenderen. De adviezen zijn openbaar en komen in een open proces met adviesvragers en maatschappelijk betrokkenen tot stand. De raad stelt jaarlijks een werkprogramma op dat wordt vastgesteld door de minister van Infrastructuur en Milieu (I&M). Het strategisch perspectief ‘Met raad en daad’, dient als onderlegger om de werkprogramma’s vorm te geven. Ook heeft de raad in zijn werkwijze een aantal aanbevelingen uit een opgestelde nulmeting geïmplementeerd.

Met raad en daad

Tijdens de startbijeenkomst van de Rli heeft de raad het strategisch perspectief besproken. Dit perspectief, uitgewerkt in het document ‘Met raad en daad’, schetst het profiel van de raad en verkent welke trends en ontwikkelingen zich aandienen in het fysieke domein. Het vormt ook de basis voor de werkwijze van de raad.
De raad voorziet de volgende trends en ontwikkelingen bij zijn strategische advisering:

- Verduurzaming
- ‘Aftershocks’ – verschuivingen in waardedragers als gevolg van de kredietcrisis?
- Dichtere wereld – glokalisering
- Burger en samenleving
- Omgaan met risico’s – fysieke veiligheid.

Daarnaast analyseert de raad de strategische kennis- en innovatieagenda’s van de departementen op onderwerpen die zich aandienen als adviesthema’s. ‘Met raad en daad’ vormde de basis voor de kennismakingsgesprekken met parlement, be-

windslieden, departementen en maatschappelijke organisaties en daarmee indirect voor de totstandkoming van het werkprogramma 2014-2015.

Internationaal perspectief

De Rli is een raad met een sterke focus op de internationale aspecten binnen zijn adviesdomein. De door de Rli georganiseerde internationale conferentie over duurzame mobiliteit heeft Rli een internationaal gezicht gegeven. De conferentie 'Keep moving towards sustainable mobility' vond plaats op 11 oktober 2012 en werd bezocht door meer dan tweehonderdtachtig mensen met veertien verschillende nationaliteiten.
De Rli volgt de ontwikkelingen binnen een aantal internationale netwerken (ENCA, ESDN e.a.), en is actief lid van de European Environmental and Sustainable Development Advisory Councils, kortweg EEAC. In het kader van het verzorgen van de jaarlijkse conferentie van de EEAC in oktober nam de Rli ook zitting in de Steering Committee van dit netwerk.

PUBLICATIES 2012

2

PUBLICATIES 2012

2

De raad heeft de eerste vijf maanden (de periode waarover hier verslag gelegd wordt) benut om een goede start te maken. Aandacht is gericht op het opstellen van een strategisch perspectief op basis waar van de raad zich een inhoudelijk profiel gegeven heeft. Ook zijn op basis van het strategisch perspectief kennismakingsgesprekken gevoerd met bewindspersonen van de ministeries van EZ, IenM en BZK. Verder is een vijftigtal gesprekken gevoerd op ambtelijk niveau (directeuren en directeuren generaal). De input van deze gesprekken is gebruikt om het werkprogramma van 2013 / 2014 verder te concretiseren.

Publicaties en activiteiten

1. **EEAC/Rli conferentie 'Keep moving towards sustainable mobility'**
   In het kader van de internationale conferentie zijn er in oktober 2012 twee publicaties uitgebracht over het thema duurzame mobiliteit,'- Member states in top gear' (CE Delft) en 'Keep moving' (edited by Bert van Wee).
   a. Het boek 'Keep moving' belicht de duurzame mobiliteit breed: zowel een verkenning naar wat duurzame mobiliteit nu echt inhoud als een concreet overzicht en de huidige ontwikkelingen in dit dossier. Naast technische ontwikkelingen komen ook gedragsaspecten aan de orde. Waarom kiezen we voor een bepaalde modaliteit? Het laatste hoofdstuk van het boek is gebaseerd op interviews met een drietal CEO's. Wat betekenen de ontwikkelingen en de doelstellingen voor Toyota, de haven van Rotterdam of Maersk?
   b. De publicatie 'Member states in top gear' zet de inspanningen van de verschillende lidstaten kwantitatief af tegen de doelstellingen in het domein van de mobiliteit. De EU heeft ambitieuze doelstellingen geformuleerd: een reductie van 60% in 2050 ten opzichte van 1990. In het halen van deze doelstelling spelen lidstaten een sleutelrol, er is een scala aan instrumenten dat ingezet kan worden. Het gaat hier om zowel biobrandstoffen, alternatieve modaliteiten als openbaar vervoer en fiets en maatregelen die ingrijpen in de infrastructuur. Hoewel verschillende lidstaten een visie hebben ontwikkeld, zoals het white paper voorschrijft, zijn de scenario's in de verschillende lidstaten niet omgezet in een consistent pakket van concrete beleidsinstrumenten. Met de huidige beleidsinzet is in geen van de lidstaten de 60% reductie redelijkerwijs haalbaar, aldus het rapport van CE Delft dat geschreven is in opdracht van de Rli. Wel laat het systematische overzicht van beleidsinspanningen ook veel mogelijkheden zien om van elkaar te leren.

2. **Een nieuwe weg. Jonge gemeenteraadsleden aan het woord over de toekomstige fysieke inrichting van Nederland**
   Ter gelegenheid van de start van de Rli is op 6 september aan de minister van IenM en de nieuwe raad de publicatie 'Een nieuwe weg. Jonge gemeenteraadsleden aan het woord over de toekomstige fysieke inrichting van Nederland' aangeboden. In deze bijzondere publicatie reflecteren jongeren op de belangrijke fysieke opgaven voor Nederland voor de lange termijn. Voor de totstandkoming van deze publicatie heeft de raad de honderd jongste gemeenteraadsleden uitgenodigd om twee dagen gezamenlijk na te denken over deze langetermijnopgaven. Dat is een bijzondere groep jongeren. Ze laten met hun politieke activiteiten zien bijzonder betrokken te zijn bij wat er in Nederland speelt en daarnaar te handelen. Het zijn bovendien de bestuurders van de toekomst: over enige tijd zitten veel van hen zelf op de plekken waar de besluiten over de fysieke inrichting van Nederland genomen worden. De jongeren hebben gezamenlijke standpunten geformuleerd over de duurzame energietransitie, wonen, mobiliteit, natuur en

waterveiligheid. In een tweede bijeenkomst is nagedacht over de grote verschillen binnen Nederland. Voor alle thema's zijn originele oplossingen geformuleerd, die een nieuw perspectief geven op bekende vraagstukken.

3. **Gezamenlijk advies: De mens centraal? Ethische dilemma's bij gezondheidsbeleid Ethische dilemma's bij gezondheidsbeleid met goede zorg voor dier en natuur**
   Hoeveel geiten mag je ruimen om één mensenleven te redden? Moet je mensen wel adviseren om met het oog op hun gezondheid tweemaal in de week vis te eten als dat leidt tot overbevissing? En wat te denken van de negatieve effecten van humane geneesmiddelen op het oppervlakte- en grondwater? Het zijn een paar voorbeelden van ethische kwesties die de aanleiding zijn geweest voor het opstellen van het signalement 'De mens centraal'. Het signalement (essaybundel), is een gezamenlijk project van de Raad voor de Volksgezondheid, de Raad voor Dieraangelegenheden en de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur, op initiatief van het Centrum voor Ethiek en Gezondheid. Op 5 april 2012 is de bundel aangeboden aan Louise Fresco, hoogleraar Grondslagen van duurzame ontwikkeling in internationaal perspectief aan de Universiteit van Amsterdam.

FINANCIEEL OVERZICHT

3

FINANCIEEL OVERZICHT 3

	Begroting 2012 (x 1000)	**Realisatie 2012** (x 1000)
Personeelskosten	2299	2321
Vergoedingen raadsleden	643	558
Algemene en materiële kosten	681	636
Adviezen	1.215	553
Totaal RLI	**4.838**	**4.068**

Toelichting:

- De financiële cijfers hebben betrekking op het hele jaar omdat een toedeling aan de periode augustus - december 2012 niet goed mogelijk is. Bij het financieel overzicht zijn ook de personeelskosten en kosten van adviezen van de Commissie voor Advies inzake de Waterstaatswetgeving (CAW) meegenomen. Dit omdat de CAW gebruikt maakt van de secretariële ondersteuning van Rli.

VOORUITBLIK 2013

4

VOORUITBLIK 2013

4

De volgende adviesonderwerpen staan op de agenda voor publicatie in 2013:

Ruimte voor duurzame landbouw
Dit advies schetst de maatschappelijke dilemma's rond de land- en tuinbouw in Nederland. Voortgaande innovatie en versnelde verduurzaming zijn noodzakelijk om deze dilemma's op te lossen. Gepubliceerd in maart 2013.

Onbeperkt houdbaar, naar een robuust natuurbeleid
In dit advies geeft de raad aanbevelingen voor vernieuwing van het natuurbeleid en legt daarbij de nadruk op effectiviteit en maatschappelijk draagvlak. Te publiceren in mei 2013.

Advies: Veiligheid bij Brzo-bedrijven, verantwoordelijkheid en daadkracht
Dit advies richt zich op het organiseren en beleggen van verantwoordelijkheden (bestuurlijk en bij bedrijven), de integratie van in- en externe veiligheid, het borgen van kennis en het omgaan met risico's en voorschriften. Te publiceren in juni 2013

Governance Regio Schiphol
Het advies richt zich op de wijze waarop het Rijk de ruimtelijk economische ontwikkeling van de mainport Schiphol en de Metropoolregio Amsterdam kan sturen. De raad verwacht dit advies in het derde kwartaal van 2013 uit te brengen.

Nederlandse logistiek tot 2040. Designed to last
Dit advies beschrijft het pad dat de logistieke sector moet volgen om Nederland in 2040 concurrerend en leefbaar te houden. De raad brengt dit advies in oktober 2013 uit.

Leefomgeving zonder groei
De raad gaat in dit advies op zoek naar manieren om de kwaliteit van de leefomgeving te borgen in tijden van afnemende groei. De raad verwacht dit advies eind 2013 uit te brengen.

Toekomst van de stad
Het advies beziet de opgaven van de stad vanuit de context van regio, stad en ommelanden en onderlinge relaties en verkent of nieuwe paradigma's helpen bij het denken over de toekomst van de stad. De raad verwacht dit advies eind 2013 uit te brengen.

Duurzame gedragspatronen
Dit advies is gericht op de vraag wat er nodig is in overheidsbeleid om gedrag van mensen in Nederland duurzamer te maken: Hoe kan overheidsbeleid mensen stimuleren duurzame keuzes te maken en zich duurzamer te gedragen dan nu het geval is. De raad verwacht dit advies eind 2013 uit te brengen.

Wonen en Zorg
Dit advies richt zich op de gevolgen van de voorgenomen beleidsveranderingen in de langdurige zorg voor de woningmarkt en verkent de handelingsperspectieven voor de betrokken partijen in de organisatie van wonen met zorg. De raad brengt dit advies naar verwachting eind 2013 uit.

Verduurzamingsopgaven grondgebonden landbouw
Aansluitend op het advies 'Ruimte voor duurzame landbouw' wil de raad de verduurzamingsopgave uitwerken voor de gespecialiseerde grondgebonden landbouw. De centrale vraag van het advies zal zich richten op de vraag hoe realisatie van de duurzaamheidsopgave samen kan gaan met versterking van de concurrentiepositie van de Nederlandse landbouw.De raad brengt dit advies najaar 2014 uit.

SAMENSTELLING RAAD EN SECRETARIAAT IN 2012

5

SAMENSTELLING RAAD EN SECRETARIAAT IN 2012

5

Per 1 augustus 2012 bestaat de Raad voor de leefomgeving en infrastructuur uit de volgende personen:

Mr. H.M. (Henry) Meijdam (voorzitter)

A.M.A. (Agnes) van Ardenne-van der Hoeven

Ir. M. (Marjolein) Demmers

E.H. (Eelco) Dykstra MD

L.J.P.M. (Léon) Frissen

Ir. J.J. (Jan Jaap) de Graeff

Prof. dr. P. (Pieter) Hooimeijer

Prof. mr. N.S.J. (Niels) Koeman

Ir. M. E. (Marike) van Lier Lels

Prof. dr. ir. G. (Gerrit) Meester

Prof. dr. W.A.J. (Wouter) Vanstiphout

Dr. J.C. (Co) Verdaas (t/m 31 oktober 2012)

In 2012 zijn de volgende mensen werkzaam (geweest) op het secretariaat:

dr. R. (Ron) Hillebrand, *Algemeen secretaris*

drs. E.A. (Agneta) Andersson, *Coördinerend/Specialistisch Adviseur*

H. (Hanna) Bholai, *Managementondersteuner*

ir. D. (Dominique) Blom, *Adviseur*

E.M.A. (Lisette) Bouwen, *Managementondersteuner*

A. (Anita) Bruines, *Adviseur*

dr. M. (Mirjan) Bouwman, Coördinerend/Specialistisch Adviseur

dr. N. (Nicole) van Buren, *Coördinerend/Specialistisch Adviseur*

dr. ir. L.M. (Lianne) Doeswijk, *Coördinerend/Specialistisch Adviseur*

dr. L. (Lianne) van Duinen, *Coördinerend/Specialistisch Adviseur*

drs. W. (Willeke) Eikmans, *Medewerker Advisering*

M. (Miep) Eisner, *Communicatieadviseur*

ir. F.W. (Folmer) de Haan, *Coördinerend/Specialistisch Adviseur*

I. (Indra) Haimé, *Medewerker Advisering*

ing. D. (Dick) Hamhuis, *plv secretaris / Coördinerend/Specialistisch Adviseur*

drs. M. (Maarten) Huisman, *Adviseur (tot 1 september 2012)*

N. (Niesje) Kiestra, *Medewerker communicatie (1 maart tot en met 1 november 2012)*

C.J. (Cora) Kulk, *Medewerker Administratie (Medewerker administratie)*

dr. B.H. (Bas) van Leeuwen, *Coördinerend/Specialistisch Adviseur*

ir. N. (Niels) Lyklema, *Adviseur/rijkstrainee (1 maart tot en met 1 augustus 2012)*

mr. G.J. (Grieta) Mensing, *Coördinerend/Specialistisch Adviseur*

drs. M.R.P. (Michiel) Ooms, MSc, *Senior Adviseur*

drs. Y. (Yvette) Oostendorp, *Coördinerend/Specialistisch. Adviseur (per 1 juni 2012)*

dr. ir. E.C. (Erik) Schmieman, *plv directeur bedrijfsvoering/ Coördinerend/Specialistisch. Adviseur*

dr. V.J.M. (Vincent) Smit, *Coördinerend/Specialistisch Adviseur*

ir. B. (Bart) Thorborg, *Senior Adviseur*

A.H. (Ton) Wagenveld, *Adviseur*

drs. G.J. (Geertjan) Wenneker, *Coördinerend/Specialistisch Adviseur (per 27 februari 2012)*

A.K. (Alexander) Woestenburg, MSc, *Medewerker Advisering*

C.I.A. (Katja) de Vries, *Medewerker Advisering*

J. (Jonneke) Thijssen, *Adviseur Bedrijfsvoering*

M. (Monique) van Staden, *Managementondersteuner*

S.J. (Stefan) Overklift Vaupel Kleijn, *Medewerker Advisering*

drs. M.M. (Michiel) de Vries, *Senior Adviseur Bedrijfsvoering*

drs. R. (Rogier) Zelle, *Coördinerend/Specialistisch Adviseur (tot 1 april 2012)*

Publicatie Rli
Maart 2013

Ontwerp
Jenneke Drupsteen Grafische vormgeving,
Den Haag

Foto
Nationale Beeldbank
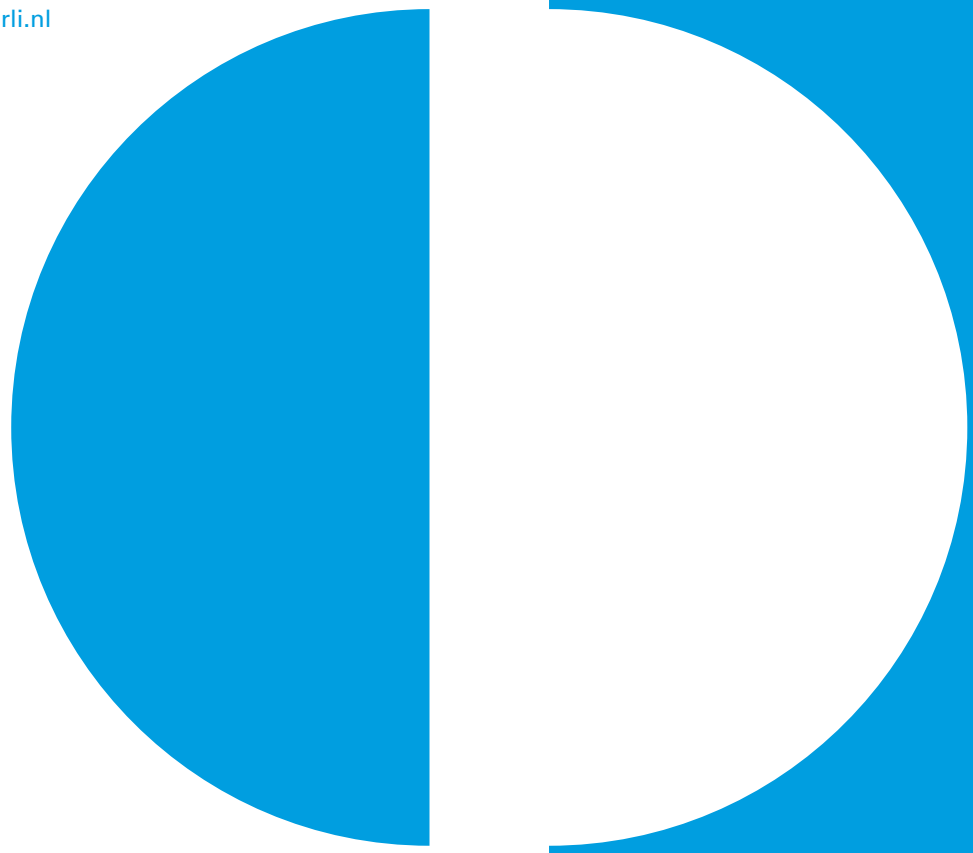
Raad voor de leefomgeving en infrastructuur
Oranjebuitensingel 6
Postbus 20906
2500 EX Den Haag
info@rli.nl
www.rli.nl